

การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการอุดมศึกษาไทยสู่สากล

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

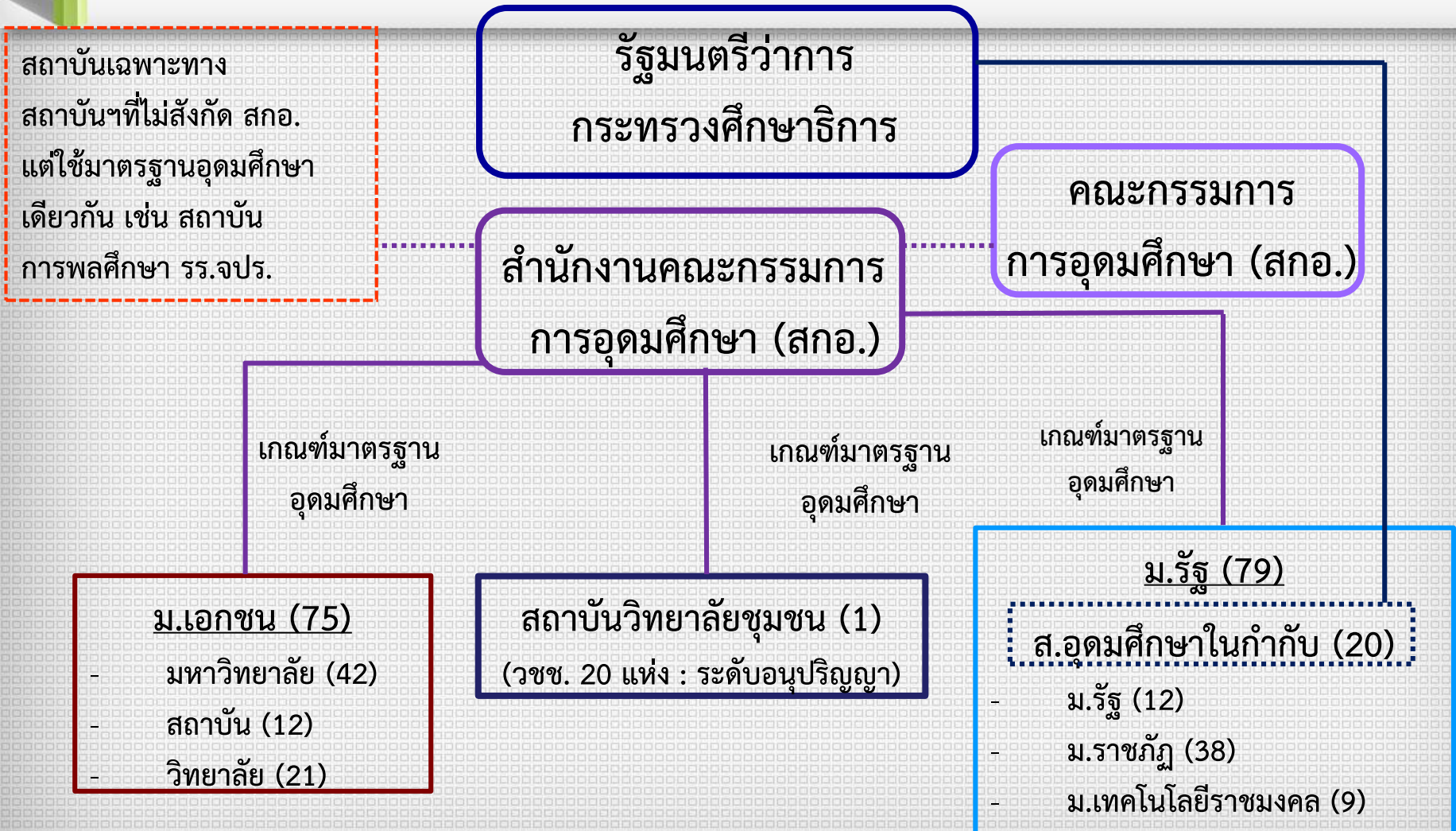

หลักสูตรอุดมศึกษา

1. มีลักษณะหลากหลาย
2. มุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล (ความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม ความรับผิดชอบต่อสังคม)
3. พัฒนาวิชาการวิชาชีพชั้นสูง
4. ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และสังคม

อ้างอิงจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

บริบทของการอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

ภารกิจ : การจัดและส่งเสริมการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาโดยคำนึงความเป็นอิสระ
& ความเป็นเลิศทางวิชาการ

อำนาจหน้าที่ : จัดทำข้อเสนอ
นโยบายและมาตรฐานการอุดมศึกษา
และแผนพัฒนาการอุดมศึกษา

เกณฑ์
มาตรฐาน
หลักสูตร
พ.ศ.
2548

- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552
- คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553
- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2557 : National Qualifications Framework 2014 (Thailand NQF)
- ประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557
- กรอบคุณวุฒิ อังอิงอาเซียน (ASEAN Qualifications Referencing Framework : AQRf) Final Text (4th AQRf Meeting, 20 March 2014)

เกณฑ์
มาตรฐาน
หลักสูตร
พ.ศ.
2558

เป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่ 2

เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ.2565

“ยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงาน และพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาลการเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลายและเอกภาพเชิงระบบ”

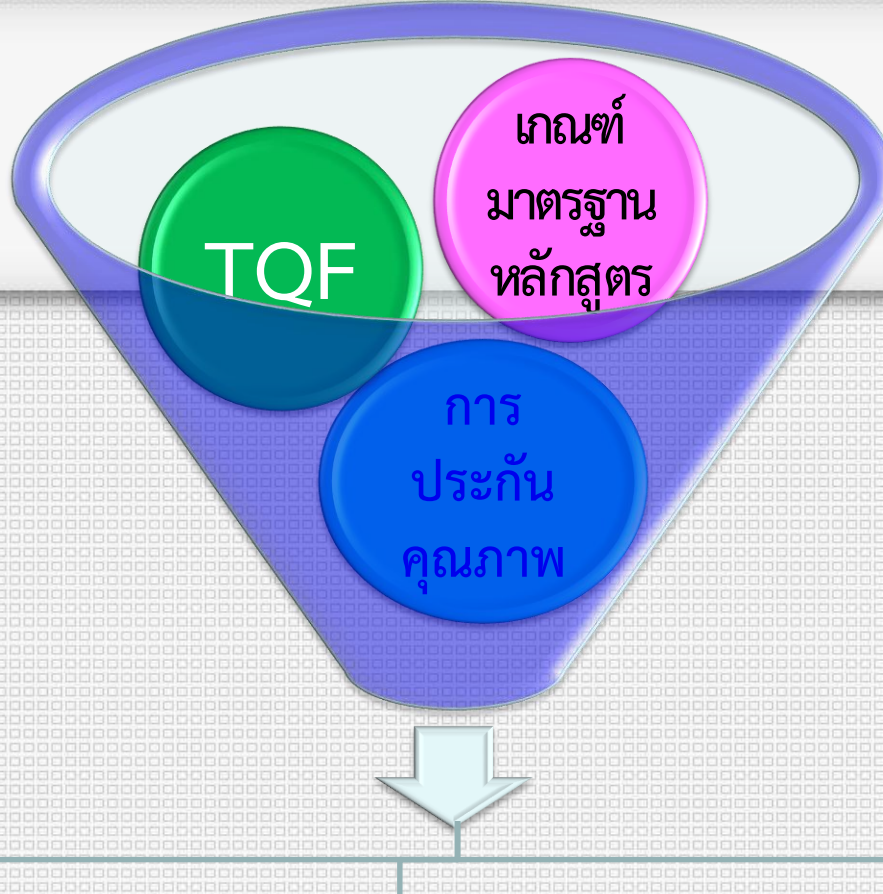
ความหมายของ “คุณภาพ” ซึ่ง หมายถึง

- ♣ การได้มาตรฐาน
- ♣ การมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย
- ♣ การมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับราคา
- ♣ การมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง
- ♣ การมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

การผลิตบัณฑิต

- ❖ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
- ❖ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- ❖ การประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร

พัฒนา
บัณฑิต

ส่งเสริมอาจารย์
เป็นมืออาชีพ

ส่งเสริม
ความเป็นวิชาการ

Inventory of National Qualifications Framework

1. AFGHANISTAN	16. CZECH REPUBLIC	31. ICELAND
2. ALBANIA	17. DENMARK	32. INDIA
3. ARMENIA	18. EGYPT	33. INDONESIA
4. AUSTRALIA	19. JORDAN	34. IRELAND
5. AUSTRIA	20. ESTONIA	35. ITALY
6. BANGLADESH	21. ETHIOPIA	36. KENYA
7. BELARUS	22. FINLAND	37. KOSOVO
8. BELGIUM	23. FRANCE	38. KYRGYZSTAN
9. BHUTAN	24. GAMBIA	39. LATVIA
10. BOSNIA AND HERZEGOVINA	25. GEORGIA	40. LEBANON
11. BOTSWANA	26. GERMANY	41. LIECHTENSTEIN
12. BULGARIA	27. GHANA	42. LITHUANIA
13. CAMBODIA	28. GREECE	43. LUXEMBOURG
14. CROATIA	29. HONG KONG SAR CHINA	44. MALAYSIA
15. CYPRUS	30. HUNGARY	45. MALDIVES

Inventory of National Qualifications Framework

46. MALTA	60. PORTUGAL	74. SWEDEN
47. MAURITIUS	61. REPUBLIC OF KOREA	75. SWITZERLAND
48. MEXICO	62. REPUBLIC OF MOLDOVA	76. TAJIKISTAN
49. MONTENEGRO	63. ROMANIA	77. THAILAND
50. MOROCCO	64. RWANDA	78. THE FORMER YUGOSLAV REPUBLIC OF MACEDONIA
51. NAMIBIA	65. RUSSIAN FEDERATION	79. TRINIDAD AND TOBAGO
52. NEPAL	66. SERBIA	80. TUNISIA
53. NETHERLANDS	67. SEYCHELLES	81. TURKEY
54. NEW ZEALAND	68. SINGAPORE	82. UGANDA
55. NORWAY	69. SLOVAKIA	83. UKRAINE
56. PAKISTAN	70. SLOVENIA	84. ENGLAND AND NORTHERN IRELAND
57. PALESTINE	71. SOUTH AFRICA	85. SCOTLAND
58. PHILLIPINES	72. SPAIN	86. WALES
59. POLAND	73. SRI LANKA	87. UNITED REPUBLIC OF TANZANIA
		88. UZBEKISTAN

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา
และแนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ
พ.ศ. 2558

วัตถุประสงค์ในการปรับปรุง

1. ยกกระดับมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
2. เพิ่มความยืดหยุ่นในการจัดหลักสูตรและเนื้อหาให้เกิดความร่วมมือกับองค์กรภายนอก
3. นำแนวปฏิบัติต่างๆ ที่ผ่านมา ทั้งประกาศ หนังสือเวียนฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง มาบรรจุไว้ในเกณฑ์ฯใหม่ ให้มีความกระชับและชัดเจนยิ่งขึ้น

เจตนาารมณั

- ระดับปริญญาตรี

รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะแตกต่าง
ตามจุดเน้นของสาขาวิชาการและวิชาชีพต่างๆ ตอบสนอง
การผลิตบัณฑิตตาม TQF ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้า
ของศาสตร์และเทคโนโลยี บริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง

เจตนาารมณ (ตอ)

- ระดับบัณฑิตศึกษา

รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรตาม TQF และ
ตามจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

เจตนาารมณ (ตอ)

• ระดบบัณฑิตศึกษา (ตอ)

ประกาศนียบัตรบัณฑิต
& ประกาศนียบัตร
บัณฑิตชั้นสูง

ปริญญาโท & เอก

- เน้นการพัฒนานักวิชาการ & นักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง
- ปริญญาโท: มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนางานและสังคม
- ปริญญาเอก: มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัย เพื่อสรรค์สร้างความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม และประเทศ

แบ่งกลุ่มหลักสูตร : ระดับปริญญาตรี

วิชาการ		-แบบปกติ -แบบก้าวหน้า
วิชาชีพ/ปฏิบัติการ	เน้นทักษะด้าน วิชาชีพ	-แบบปกติ -แบบก้าวหน้า
	เน้นทักษะด้านการ ปฏิบัติเชิงเทคนิคใน ศาสตร์สาขานั้นๆ	-แบบปกติ -แบบก้าวหน้า

แบ่งกลุ่มหลักสูตร : ระดับบัณฑิตศึกษา

วิชาการ

ผลิตผลงานวิจัย

เชิงวิชาการที่ได้รับการ

ยอมรับในระดับนานาชาติ

วิชาชีพ/ปฏิบัติการ

มุ่งเน้นงานวิจัย

ที่สร้างนวัตกรรม

สร้างความร่วมมือภาคการผลิตและสถานประกอบการ

- จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดย**กระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม** และสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน และสนับสนุน**ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันที**

สร้างความร่วมมือภาคการผลิตและสถานประกอบการ

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษาให้มากขึ้น หลากหลายรูปแบบ และใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยร่วมมือกันตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน
- เปิดโอกาสให้คนในภาคการผลิตมาสอนหนังสือในมหาวิทยาลัย
- ส่งเสริมหลักสูตรสหกิจศึกษานานาชาติ

ยกระดับคุณสมบัติของอาจารย์ประจำ ระดับอุดมศึกษา

เชื่อมโยงคุณวุฒิกับผลงานทางวิชาการที่ได้รับ
การเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการแต่งตั้ง
ให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

กำหนดมาตรฐานความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

- อาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่
- ผู้เข้าศึกษาในระดับปริญญาเอก

กำกับคุณภาพวิทยานิพนธ์

- การตีพิมพ์/การยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ/นานาชาติ
- ระบบการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้
- ม/ส จัดระบบการตรวจสอบการคัดลอกผลงานการซ้ำซ้อนกับงานผู้อื่น หรือการจ้างทำ

ควบคุมมาตรฐานหลักสูตร

- **สภาสถาบันอุดมศึกษา**มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๘
- **สภาสถาบันอุดมศึกษา**สามารถกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหรือกำหนดแนวปฏิบัติที่เหนือกว่าเกณฑ์มาตรฐานฉบับนี้ได้ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาที่สะท้อนเอกลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น
- หากไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด ให้ สกอ. ดำเนินการเข้าติดตามตรวจสอบและเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณา

สภา
สถาบัน

- ให้ความเห็นชอบ/อนุมัติ หลักสูตรจะเปิดดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรกำหนด

สกอ.

- รับทราบการให้ความเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรกำหนด และส่งไปยังสำนักงาน ก.พ. และ สำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อรับรองคุณวุฒิและกำหนดอัตราเงินเดือน

สถาบันอุดมศึกษา

- จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบ/อนุมัติจากสภาสถาบัน

การดำเนินการรับทราบหลักสูตร ปี พ.ศ. 2558

- จำนวนหลักสูตรที่รับทราบ
ประมาณปีละ 5,000 หลักสูตร
(รวมการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร)
- จำนวนหลักสูตรที่ส่งคืน
ประมาณร้อยละ 20 – 25 ของการดำเนินการ

การพิจารณารับทราบหลักสูตร

1. ชื่อปริญญา
2. โครงสร้างหลักสูตร
3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
4. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา
5. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

ประเด็นปัญหาที่พบ

ม/ส จัดการศึกษาไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

เช่น คุณวุฒิอาจารย์ไม่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา

ที่เปิดสอน อาจารย์ไม่มีผลงานวิจัย จัดโครงสร้างหลักสูตร

ไม่สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐาน

กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเสนอหลักสูตร/จัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานฯ

- ❖ สกอ. ไม่รับทราบ การให้ความเห็นชอบ/การอนุมัติหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัย และส่งคืนเพื่อให้ทบวง ส่งผลกระทบต่อการรับรองคุณวุฒิของสำนักงาน ก.พ. หรือ สำนักงาน ก.ค.ศ.
- ❖ หลักสูตรไม่ได้รับการรับรองจากสภาวิชาชีพ
- ❖ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรดังกล่าวไม่ได้การยอมรับจากสถานประกอบการ เช่น ก.ต. หรือ ธนาคารต่างๆ หรือผู้ประกอบการ นักศึกษา ที่ร้องเรียนเข้ามายัง สกอ. สำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการการศึกษาและกีฬา เป็นต้น

เพื่อให้คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา ของประเทศไทย เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

- Recognition of Higher Education Qualifications in **Asia and the Pacific Region**
- Recognition of Higher Education Qualifications in **Asia–Europe**
- Recognition of Higher Education Qualifications in **ASEAN**